

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด
ผู้วิจัย นางสาวภาณุมาศ หมคมลทิน **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมาศ อยู่ประเสริฐ
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองจังหวัดตราด (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดตราด (3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดตราด

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษาคือสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จำนวนทั้งหมด 419 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิได้จำนวน 138 รายจากทุกกลุ่ม ตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกือบสองในสามเป็นหญิง อายุเฉลี่ย 46.8 ปี ครึ่งหนึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.9 ราย เป็นแรงงานในครัวเรือน 2.7 ราย มากกว่าหนึ่งในสามเป็นสมาชิกของ ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตร สมาชิกเกือบหนึ่งในสามเคยผ่านการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน สมาชิกมากกว่าสองในห้าเล็กน้อยมีรายได้ครัวเรือนต่อปี 100,001 – 150,000 บาท และไม่มีหนี้สิน มีพื้นที่ถือครองเป็นของตนเองเฉลี่ย 12.68 ไร่ เกือบหนึ่งในสี่มีแหล่งหนี้สินจาก ธ.ก.ส. และเกือบทั้งหมดมีหุ้นในกลุ่ม มากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อยมีหุ้นไม่เกิน 20 หุ้น และเกือบครึ่งหนึ่งมีมูลค่าที่ถือหุ้นไม่เกิน 1,000 บาท สมาชิกหนึ่งในสามได้รับเงินปันผล ไม่เกิน 500 บาท วิสาหกิจชุมชนเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์การให้เงินปันผลโดยคิดตามจำนวนหุ้น (2) ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน และสมาชิกโดยรวมเห็นด้วยต่อการดำเนินงานในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการผลิต 3) ด้านการเงิน 4) ด้านการตลาด ส่วนสมาชิกทั่วไปเห็นด้วยในระดับมากกับด้านการบริหารจัดการ และเห็นด้วยในระดับปานกลางกับ 3 ด้านที่เหลือ ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการเงิน และด้านการตลาด (3) ปัญหาของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ไม่มีการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ด้านการผลิต ได้แก่ การผลิตสินค้าไม่ต่อเนื่อง ด้านการตลาด ได้แก่ ขาดการวิเคราะห์ทิศทางการตลาดของสินค้า และด้านการเงิน ได้แก่ ขาดการระดมทุนเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ เสนอแนะว่า ด้านการบริหารจัดการ ควรปลูกจิตสำนึกสมาชิกให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ด้านการผลิต ควรกระจายผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ ด้านการตลาด ควรมีการเชื่อมโยงตลาดสินค้าทั้งภายในและภายนอกชุมชนอย่างทั่วถึง ด้านการเงิน ควรเปิดเผยข้อมูลการเงินหรือแจกเป็นเอกสารให้แก่สมาชิก

คำสำคัญ ความคิดเห็นของสมาชิก วิสาหกิจชุมชน การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดตราด

Thesis title: Member's Opinions Toward the Community Enterprise Operations in Muang District, Trat Province

Researcher: Miss Panumad Modmoltin ; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Dr. Paranee Tangwiwat, Associate Professor; (2) Dr. Benchamas Yooprasert, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this study were to study (1) social and economic status of community enterprise members in Muang District, Trat Province; (2) their opinions toward the community enterprise operations; and (3) their problems, obstructions, and suggestions on the community enterprise operations.

This study was a quantitative research. The population in this study were 419 members of the community enterprise in Muang District, Trat Province. The samples were selected by using the stratified random sampling methodology from every group in proportion to the quantity of the members, 138 persons altogether. The data were collected by using an interviewed questionnaire. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, maximum value, minimum value, mean, and standard deviation.

The findings of this study were as follows: (1) Almost two-thirds of the community enterprise members in Muang District, Trat Province were female. Their average age was 46.8 years. Half of them were educated at primary level. Most of them were a farmer. The average quantity of members of their family was 3.9 persons, with average labor 2.7 persons. More than one-third of them were a client of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, and agricultural cooperatives. Almost one-third of them used to participate in training courses on community enterprise. The family income of slightly more than two-fifths of them was 100,001-150,000 baht/year, with no debt. The average of the own occupied area was 12.68 rai. Almost one-fourth of them took out a loan from the Bank for Agriculture and Cooperation. Almost all of them were a stockholder in their group. Slightly more than half of them held less than 20 stocks, and almost half of them had their stock value less than 1,000 baht. One-third of them were paid dividends less than 500 baht. Almost half of the community enterprise groups calculated their dividends according to the quantity of stocks the members held. (2) Both the representatives of the members and the members themselves, in general, agreed with the 4 aspects of the enterprise operations at "medium" level, these were 1) administration aspect, 2) production aspect, 3) financial aspect, and 4) marketing aspect, while the overall members agreed with the administration aspect at "much" level, and agreed with the rest of the aspects at "medium" level. And (3) considering the problems on the enterprise operations of most of the members, in the aspect of administration, it was found that information had not been utilized to develop the enterprise, in the production aspect, it was found that products had not been produced continuously, in the marketing aspect, it was found that the market direction had not been analyzed, and in the financial aspect, it was found that additional capital had not been collected. Most of the members suggested that, in the administration aspect, the members' conscience of ownership should have been aroused, in the production aspect, the products should have been distributed to markets regularly, in the marketing aspect, the markets should have been linked throughout both inside and outside the community, and in the financial aspect, the financial data should have been revealed to the public, or disseminated to the community enterprise members.

Keywords: Member's opinions, Community enterprise, Community enterprise operations, Trat Province